

بررسی رابطه میزان تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سوم راهنمایی شهرستان دره شهر در گروههای مختلف تحصیلی والدین

سمیه خدارحمی^۱، سمیه روشنی^۲، رودابه محمدزاده^۳

^۱ مربی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲ کارشناس ارشد، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۳ کارشناس ارشد، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه میزان تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سوم راهنمایی شهرستان دره شهر در گروه های مختلف تحصیلی والدین صورت گرفت. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی از نوع همبستگی و علی مقایسه ای بود. از جامعه آماری دانش آموزان سوم راهنمایی از طریق روش نمونه گیری ساده ۹۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. نتایج فرضیه اصلی تحقیق نشان داد بین میزان تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه معنی دار وجود دارد. همچنین نتایج فرضیات فرعی تحقیق نشان داد بین دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم و تحصیلات دانشگاهی از لحاظ پیشرفت تحصیلی تفاوت معنی دار وجود دارد.

واژه های کلیدی: تحصیلات والدین، پیشرفت تحصیلی، گروههای مختلف تحصیلی

مقدمه

خانواده نخستین نهاد زندگی اجتماعی کودک است که در شکل گیری عادات، اندیشه ها، رفتار و دیدگاه های اجتماعی او نقش مهمی دارد. به بیان دیگر محیط خانواده اولین محیطی است که الگوهای جسمی، عاطفی، و شخصیتی فرد در آن پی ریزی می شود و نقش مهمی در تعالی و پیشرفت فرد ایفا می کند. سواد و تحصیلات خانواده یکی از عوامل مهم پیشرفت بشر در جهان امروز است. پیشرفت تکنولوژی، صنعت، بهداشت و علوم مختلف مدیون این عامل مهم است. بی سوادی در تمام ابعاد زندگی انسان می تواند تأثیر بسزایی داشته باشد و سطح سواد والدین در این بین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و پیشرفت جامعه رابطه ی مستقیم دارد.

خانواده سالم همیشه عامل انسجام و استحکام و سلامت روانی واجتماعی به شمار آمده اند، انسان های سالم رشد یافته در خانواده های سالم پرورش می یابند و آسیب های اجتماعی گوناگون از خانواده های سالم نشأت می گیرد. بودن (۱۹۷۳م) معتقد بود که محیط خانواده می بایست به طور همه جانبه مورد مطالعه و تحقیق قرار گیرد از نظر بودن و بدون بررسی بافت اجتماعی خانواده درک کامل تأثیرات تعداد زیادی از متغیرهای محیط خانواده (بیرونی و درونی) و تجزیه و تحلیل تمام روابط علی میان آنها و عملکرد تحصیل دانش آموز میسر نمی شود. (افروز، ۱۳۸۶).

خانواده کانون اصلی رشد و تعالی انسان هاست و به طوری که همه انسان های بزرگ و رشد یافتگان سازنده جوامع، در کانون گرم و مقدس خانواده پرورش یافته اند، خانواده کانون اصلی انتقال ارزشهای فرهنگی، اعتقادی واجتماعی است، (بیابانگرد، ۱۳۸۳).

از آنجا که تحصیلات والدین می تواند نقش مهمی در امر تربیت فرزندان داشته باشند و والدین تحصیلکرده به دلیل احراز مشاغل بهتر و مفیدتر به خودی خود از فرهنگ بالاتر و محیط و موقعیت بالاتر و بهتری برخوردار خواهند بود و برخورداری از موقعیت خوب اجتماعی به نوبه خود تأثیر روی نگرش فرزندان نسبت به والدین واحساس امنیت و اعتماد به نفس آنها می شود و در نتیجه بهتر می توانند با محیط خود ارتباط برقرار کنند و همین امر موجب رشد وشکوفایی استعدادان ها می شود. درحالی که کودکی که والدین وی تحصیلات خوبی ندارند نه تنها نمی توانند به وجود آنها افتخار کنند بلکه در خود احساس حقارت می کنند. وارتباط وتعامل آنها از سایرین کمتر است. البته تحصیلات به تنهایی نمی تواند عامل پیشرفت فرد محسوب شود. اما از آنجا که تحصیلات میتواند موجب آگاهی بیشتر وقرار گرفتن در وضعیت اجتماعی، اقتصادی بالاتر گردد و نیز در تحقیقات ثابت شده که شغل و سطح اجتماعی والدین نیز رابطه مستقیمی با پیشرفت تحصیلی فرزندان دارند. بنابراین ملاک انتخاب تحصیلات والدین و تأثیری که بر روی پیشرفت تحصیلی فرزند آن ها می گذارد به این دلیل منظور شده است که خانواده های با تحصیلات بالاتر فرزند کمتری دارند و بنابراین بهتر می توانند با آنها در ارتباط باشند. معمولاً وقت بیشتری برای رسیدگی به مسائل آن ها را دارند. کودکی که در کنار بزرگسالان تحصیلکرده واهل مطالعه وبا حوصله پرورش یافته و بزرگ می شود مسلماً پیشرفت تحصیلی او از سایر کودکانی که ازچنین محیط مساعدی بی بهره اند به مراتب بالاتر است. بی سوادی والدین نیز یکی از پارامتر هایی است که می تواند در افت تحصیلی دانش آموزان مؤثر باشد ، زیرا عدم توانایی والدین جهت کمک به « فرزندان در امر تحصیل و نبودن پشتیبان در جهت راهنمایی فرزندان ، می تواند سبب سر درگمی دانش آموز و ایجاد اضطراب در او گردد. همین عدم اطمینان در مورد آن چه که دانش آموز انجام می دهد و نبود راهنما در منزل سبب می شود تا دانش آموز با یقین و اطمینان کامل نتواند به پیش ببرد(رستمی، ۱۳۹۳).

افت تحصیلی امروزه یکی از نگرانی های مهم خانواده و دست اندرکاران تعلیم و تربیت است همه ساله شمار زیادی از دانش آموزان در کشورهای مختلف جهان با پدیده ای به نام افت تحصیلی مواجه هستند این پدیده علاوه بر زیانهای هنگفت اقتصادی که به دلیل تکرار پایه یا صرف هزینه مجدد برای دانش آموختگان انجام می پذیرد. آثار سوئی که سلامت روحی دانش آموز را مخدوش می نماید بر جا می گذارد کاربرد اصطلاح افت تحصیلی یا اتلاف در آموزش و پرورش از زبان اقتصاد دانان گرفته شده و آموزش و پرورش را به صنعتی تشبیه می کند که بخشی از سرمایه ومواد اولیه که باید به محصول نهایی تبدیل می شد، تلف کرده و نتیجه مطلوب ومورد انتظار را به بار نیاورده است. به نظر می رسد مسأله افت تحصیلی به مفهوم عام از گذشته دور

حتی دوران باستان در ایران و جهان وجود داشته است اما به معنی خاص آن یعنی ناکامی در تحقق انتظارات آموزشی و شکست در موقعیت های تحصیلی آموزشی در صد ساله اخیر در ایران و چند قرن اخیر در کشورهای دیگر جهان به وجود آمده است. افت تحصیلی در نظام آموزش و پرورش در بسیاری از کشورها به ویژه جهان سوم به صورتی حاد مطرح است. (بیابانگرد، ۱۳۸۹).

ملاک انتخاب تحصیلات والدین و تأثیری که بر روی پیشرفت تحصیلی فرزند آن ها می گذارد به این دلیل منظور شده است که خانواده های با تحصیلات بالاتر فرزند کمتری دارند و بنابراین بهتر می توانند با آنها در ارتباط باشند. معمولاً وقت بیشتری برای رسیدگی به مسائل آن ها را دارند. کودکی که در کنار بزرگسالان تحصیل کرده و اهل مطالعه و با حوصله پرورش یافته و بزرگ می شود مسلماً پیشرفت تحصیلی او از سایر کودکانی که از چنین محیط مساعدی بی بهره اند به مراتب بالاتر است (هالت، ۱۳۸۷).

پیشینه تحقیق

شعبانی اصفهانی (۱۳۷۰) در تحقیقی با عنوان رابطه کم سواد و بی سواد والدین به این نتیجه رسیده است که نسبت دانش آموزان مردود شده در بین دانش آموزانی که مادر یا پدر بی سواد دارند بسیار بالا بوده و این امر زیانهای اقتصادی و مالی فراوانی برای خانواده و جامعه به بار می آورد و باید مسئولین درصدد رفع این نقیصه باشند.

محبی (۱۳۷۷) در تحقیقی دیگر پیرامون سواد والدین و عملکرد تحصیلی دانش آموزان کلاس پنجم ابتدایی منطقه ی چهار کرج به این نتیجه رسیده است که بین عملکرد دانش آموزانی که دارای والدینی باسواد هستند و دانش آموزانی که والدین بی سواد دارند تفاوت معناداری وجود دارد به این معنا که سواد والدین در پیشرفت تحصیلی فرزندان اثرات مثبتی دارد.

کاووسی (۱۳۸۲) در تحقیقی پیرامون در تأثیر مطالعه ی والدین بر پیشرفت تحصیلی فرزندان به این نتیجه رسیده است که میزان علایق والدین به مطالعه و توجه به علم از جمله عوامل انگیزش موثر در پیشرفت تحصیلی فرزندان است. یعنی اگر در خانواده ای والدین به مطالعه بپردازند به مرور علاقه ی دانش آموز به مطالعه نیز افزایش می یابد و این امر باعث می شود فرزندان در امر تحصیل پیشرفت کنند.

کریمیان (۱۳۸۷) در تحسّس پیرامون (نقش سواد والدین در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان) نتایجی رسیده است.

۱- در دانش آموزان راهنمایی پسران که والدین آنها از تحصیلات بالاتری برخوردارند، ناهنجاری رفتاری کمتری نسبت به دیگران وجود دارد

۲- در دانش آموزان راهنمایی پسران که مخصوصاً مادران آنها تحصیلات بالاتری دارند، ناهنجاری رفتاری کمتری نسبت به دیگران که مادرشان بی سواد و کم سواد هستند وجود دارد.

۳- در دانش آموزان راهنمایی پسران که پدر آنها تحصیلات بالاتری دارند ناهنجاری رفتاری کمتری نسبت به دیگران که پدرشان بی سواد و یا کم سواد هستند وجود دارد

۴- در دانش آموزان راهنمایی پسران که والدین آنها هر دو بی سواد و یا کم سواد هستند، ناهنجاری رفتاری بیشتری نسبت به دیگران وجود دارد

دهقان (۱۳۹۰) در تحقیقی پیرامون (نقش سطح تحصیلات والدین در وضعیت تحصیلی دانش آموزان) به نتایجی رسیده است.

۱- دانش آموزانی که والدین آنها از سطح سواد بالایی برخوردارند پیشرفت تحصیلی بیشتری برخوردارند

۲- دانش آموزانی که والدین آنها از سطح سواد پایینی برخوردارند پیشرفت تحصیلی کمتری برخوردارند

۳- دانش آموزانی که والدین آنها از سطح سواد بالاتری برخوردارند مشکلات تحصیلی کمتری دارند

۴- دانش آموزانی که والدین آنها از سطح سواد پایینی برخوردارند افت تحصیلی بیشتری دارند.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی از نوع همبستگی و علی مقایسه ای است. جامعه آماری این پژوهش شامل دانش آموزان مقطع سوم راهنمایی شهرستان دره شهر می باشد. که از این جامعه آماری از طریق روش نمونه گیری تصادفی ساده ۹۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. به این ترتیب که از مدرسه های راهنمایی شهرستان دره شهر ۶ مدرسه به صورت تصادفی انتخاب و به همین روش از هر مدرسه ۱۵ دانش آموز معدل و سطح سواد پدر و مادر ثبت شد.

آمار توصیفی پاسخگویان

در این قسمت ابتدا با ترسیم جدول توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سؤالات اساسی پرسشنامه، به توصیف و ارائه خلاصه ای از ویژگی های کلی پاسخگویان پرداخته و سپس وضعیت پاسخ ها بررسی می شود.

جدول ۱: توزیع فراوانی پاسخگویان با توجه به تحصیلات پدر

جنسیت	فراوانی	درصد
سیکل	۳۱	۳۴/۴
دیپلم	۲۹	۳۲/۲
فوق دیپلم	۸	۸/۹
لیسانس	۱۸	۲۰/۱
فوق لیسانس	۴	۴/۴
جمع	۹۰	۱۰۰

با توجه به جدول ۱، از مجموع ۹۰ نفر آزمودنی، ۳۱ نفر (۳۴/۴ درصد) تحصیلات پدرشان سیکل، ۲۹ نفر (۳۲/۲ درصد) دیپلم، ۸ نفر (۸/۹ درصد) فوق دیپلم، ۱۸ نفر (۲۰/۱ درصد) لیسانس و ۴ نفر (۴/۴ درصد) تحصیلات پدرشان فوق لیسانس می باشد.

جدول ۲: توزیع فراوانی پاسخگویان با توجه به تحصیلات مادر

جنسیت	فراوانی	درصد
سیکل	۳۷	۴۱/۱
دیپلم	۲۳	۲۵/۵
فوق دیپلم	۱۵	۱۶/۷
لیسانس	۱۵	۱۶/۷
جمع	۹۰	۱۰۰

با توجه به جدول ۲، از مجموع ۹۰ نفر آزمودنی، ۳۷ نفر (۴۱/۱ درصد) تحصیلات مادرشان سیکل، ۲۳ نفر (۲۵/۵ درصد) دیپلم، ۱۵ نفر (۱۶/۷ درصد) فوق دیپلم و ۱۵ نفر (۱۶/۷ درصد) تحصیلات مادرشان لیسانس می باشد.

جدول ۳: توزیع فراوانی پاسخگویان با توجه به معدل

معدل	فراوانی	درصد
از ۱۲ تا ۱۳/۹۹	۸	۸/۹
از ۱۴ تا ۱۵/۹۹	۹	۱۰/۰
از ۱۶ تا ۱۷/۹۹	۲۵	۲۷/۸
از ۱۸ تا ۲۰	۴۸	۵۳/۳
جمع	۹۰	۱۰۰

با توجه به جدول ۳، از مجموع ۹۰ نفر آزمودنی، ۸ نفر (۸/۹ درصد) معدلشان از ۱۲ تا ۱۳/۹۹، ۹ نفر (۱۰ درصد) معدلشان از ۱۴ تا ۱۵/۹۹، ۲۵ نفر (۲۷/۸ درصد) معدلشان از ۱۶ تا ۱۷/۹۹ و ۴۸ نفر (۵۳/۳ درصد) معدلشان از ۱۸ تا ۲۰ می باشد.

جدول ۴: فراوانی نمرات پیشرفت تحصیلی برای گروه های سه گانه

نمرات تحصیلات									گروه ها
۱۲-۱۳/۹۹	۱۳-۱۴/۹۹	۱۴-۱۵/۹۹	۱۵-۱۶/۹۹	۱۶-۱۷/۹۹	۱۷-۱۸/۹۹	۱۸-۱۹/۹۹	۱۹-۲۰	ن	
۳	۵	۴	۵	۶	۵	۲	۰	۳۰	دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل
۰	۰	۰	۰	۱	۱۱	۱۳	۵	۳۰	دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم
۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۰	۱۸	۳۰	دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی

با توجه به جدول ۴ اکثر نمره پیشرفت تحصیلی در گروه دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل در دسته ۱۶-۱۶/۹۹، در گروه دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم اکثر نمره در دسته ۱۸-۱۸/۹۹ و در گروه دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی اکثر نمره در دسته ۱۹-۲۰ قرار دارد.

جدول ۵: شاخص های توصیفی (مرکزی و پراکندگی) نمرات پیشرفت تحصیلی برای گروه های سه گانه

گروه ها	میانگین	میانه	نما	مینیمم	ماکزیمم	واریانس	انحراف معیار
دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل	۱۵/۴۵	۱۵/۷۸	۱۳/۷۶	۱۲/۰۹	۱۸/۳۰	۳/۲۳۰	۱/۷۹۷
دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم	۱۸/۲۳	۱۸/۴۰	۱۷/۵۰	۱۶/۷۵	۹۱/۹۹	۰/۷۰۰	۰/۸۳۶
دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی	۱۹/۲۳	۱۹/۳۰	۲۰	۱۷/۹۰	۲۰	۰/۴۳۱	۰/۶۵۶

با توجه به جدول ۵، بیشترین نمره میانگین پیشرفت تحصیلی (۱۹/۲۳) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی و کمترین آن (۱۵/۴۵) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل می باشد. بیشترین نمره میانه (۱۹/۳۰) را دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی و کمترین میانه (۱۵/۷۸) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل می باشد.

بیشترین نمره نما (۲۰) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی و کمترین نمره نما (۱۳/۷۶) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل می باشد.

مینیمم نمره پیشرفت تحصیلی (۱۲/۰۹) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل می باشد.

ماکزیمم نمره پیشرفت تحصیلی (۶۱) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی می باشد.

بیشترین واریانس (۳/۲۳۰) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و کمترین واریانس (۰/۴۳۱) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی می باشد.

بیشترین انحراف معیار (۱/۷۹۷) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و کمترین واریانس (۰/۶۵۶) مربوط به دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی می باشد.

آمار استنباطی

فرضیه اصلی تحقق:

بررسی رابطه بین میزان تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سوم راهنمایی شهرستان دره شهر در گروههای مختلف تحصیلی والدین

آزمون همبستگی:

با فرض اینکه ρ ضریب همبستگی بین میزان تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، در جامعه مورد بررسی باشد، فرض های آماری آزمون، به صورت زیر می باشد:

فرض صفر: ضریب همبستگی بین متغیرهای تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان برابر صفر می باشد.

$$H_0: \rho = 0$$

فرض تحقیق: ضریب همبستگی بین متغیرهای تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان برابر صفر نمی باشد.

$$H_1: \rho \neq 0$$

با در نظر گرفتن اینکه اگر مقدار آزمون همبستگی پیرسون در بین دو متغیر، کمتر از ۰/۰۵ باشد، بین دو متغیر در سطح معنی داری ۰/۰۵ رابطه معنی دار وجود دارد و فرض صفر رد می شود. ولی اگر مقدار آزمون بیشتر از ۰/۰۵ باشد، رابطه معنی دار نیست و فرض صفر تایید می شود.

جدول ۶: آماره های آزمون همبستگی میزان تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

پیرسون		آزمون متغیر
ضریب همبستگی	p-مقدار	
۰/۷۶۲	۰/۰۰۰	میزان تحصیلات والدین
		پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

با توجه به جدول ۶، ضریب آزمون همبستگی پیرسون مثبت می باشد، لذا با افزایش یک متغیر، متغیر دیگر نیز افزایش می یابد. همچنین p-مقدار محاسبه شده در این سوال، برابر با ۰/۰۰۰ می باشد که کمتر از ۰/۰۵ است، لذا بین متغیرها رابطه معنی دار وجود دارد و فرض تحقیق تایید می شود.

بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین میزان تحصیلات والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سوم راهنمایی شهرستان دره شهر، در سطح معنی داری ۰/۰۵ رابطه معنی دار وجود دارد و فرض صفر رد می شود.

فرضیه های فرعی:

فرضیه فرعی اول:

بررسی تفاوت بین دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم از لحاظ پیشرفت تحصیلی از طریق آزمون t گروه های مستقل، معنی دار بودن تفاوت بین میانگین نمرات وابستگی بین فردی دانش آموزان دختر با مادران شاغل و دانش آموزان دختر با مادران غیرشاغل، بررسی می گردد.

آزمون t گروه های مستقل:

با فرض اینکه M_1 میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و M_2 میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم، در جامعه مورد بررسی باشد، فرض های آماری آزمون دو دامنه ای، به صورت زیر می باشند:

فرض صفر: میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم برابر می باشد.

$$H_0 : M_1 = M_2$$

فرض تحقیق: میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم برابر نمی باشد.

$$H_1 : M_1 \neq M_2$$

با در نظر گرفتن اینکه، اگر p مقدار در آزمون لون، بیشتر از ۰/۰۵ باشد، آزمون لون معنی دار نمی باشد، و لذا فرض برابری واریانس ها، پذیرفته می شود، بنابراین باید از آزمون t بر اساس واریانس های برابر استفاده شود. ولی اگر p مقدار در آزمون لون، کمتر از ۰/۰۵ باشد، فرض برابری واریانس ها، رد می شود، و لذا باید از آزمون t بر اساس واریانس های نابرابر استفاده شود.

جدول ۷: آماره های آزمون t گروه های مستقل

(دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم)

آزمون تی برای برابری میانگین ها						آزمون لون برای برابری واریانس ها	
فاصله	اختلاف	خطای	اختلاف	مقدار p - (آزمون دو دامنه)	درجه آزادی	t	مقدار p -
۹۵	اطمینان در سطح درصد	انحراف استاندارد	میانگین				
حد بالا	حد پایین	رد					

فرض برابری واریانس ها	۲۰/۰۲۰	۰/۰۰۰	-۷/۷۰	۵۸	۰/۰۰۰	-۲/۷۸	۰/۳۶۱	-۳/۵۱۲	-۲/۰۶۳
فرض نابرابری واریانس ها			-۷/۷۰	۴۱/۰۱	۰/۰۰۰	-۲/۷۸	۰/۳۶۱	-۳/۵۱۸	-۲/۰۵۷

در این سوال، p -مقدار محاسبه شده در آزمون لون، برابر با $۰/۰۰۰$ می باشد که کمتر از $۰/۰۵$ است، لذا آزمون لون معنی دار می باشد و فرض برابری واریانس ها، پذیرفته نمی شود، بنابراین باید از آزمون t بر اساس واریانس های نابرابر استفاده شود (اعداد ردیف پایینی جدول ۷).

همچنین p -مقدار آزمون t برای برابری میانگین ها، برابر با $۰/۰۰۰$ می باشد که کمتر از $۰/۰۵$ است، لذا، تفاوت بین میانگین ها معنی دار است. همچنین، با فاصله اطمینان ۹۵ درصد، برای اختلاف بین دو میانگین (از $-۳/۵۱۸$ تا $-۲/۰۵۷$) که فرض صفر ($M_1 - M_2 = 0$) را در بر نمی گیرد، همخوانی دارد (جدول ۷).

بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم، تفاوت معنی دار وجود دارد و فرض تحقیق تایید می شود. به عبارت دیگر بین دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم از لحاظ پیشرفت تحصیلی، در سطح معنی داری $۰/۰۵$ تفاوت معنی دار وجود دارد و فرض صفر رد می شود.

فرضیه فرعی دوم:

بررسی تفاوت بین دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی از لحاظ پیشرفت تحصیلی

آزمون t گروه های مستقل:

با فرض اینکه M_1 میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و M_2 میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی، در جامعه مورد بررسی باشد، فرض های آماری آزمون دو دامنه ای، به صورت زیر می باشند:

فرض صفر: میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی برابر می باشد. $H_0: M_1 = M_2$

فرض تحقیق: میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی برابر نمی باشد. $H_1: M_1 \neq M_2$

جدول ۸: آماره های آزمون t گروه های مستقل

(دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم)

آزمون تی برای برابری میانگین ها						آزمون لون برای برابری واریانس ها	
فاصله	اختلاف	خطای	اختلاف	مقدار p -	درجه	t	مقدار p -
اطمینان در سطح	انحراف	بین	دو	(آزمون)	آزادی		هارتلی F

									۹۵ درصد
									حد پایین
فرض برابری واریانس ها	۳۰/۳۲۶	۰/۰۰۰	-۱۰/۸۴	۵۸	۰/۰۰۰	-۳/۷۸	۰/۳۴۹	-۴/۴۸۸	-۳/۰۸۹
	۳۶/۶۰	-۱۰/۸۴	۰/۰۰۰	-۳/۷۸	۰/۳۴۹	-۴/۴۹۷	-۳/۰۸۰		

در این سوال، p -مقدار محاسبه شده در آزمون لون، برابر با $۰/۰۰۰$ می باشد که کمتر از $۰/۰۵$ است، لذا آزمون لون معنی دار می باشد و فرض برابری واریانس ها، پذیرفته نمی شود، بنابراین باید از آزمون t بر اساس واریانس های نابرابر استفاده شود (اعداد ردیف پایینی جدول ۸).

همچنین p -مقدار آزمون t برای برابری میانگین ها، برابر با $۰/۰۰۰$ می باشد که کمتر از $۰/۰۵$ است، لذا، تفاوت بین میانگین ها معنی دار است. همچنین، با فاصله اطمینان ۹۵ درصد، برای اختلاف بین دو میانگین (از $-۴/۴۹۷$ تا $-۳/۰۸۰$) که فرض صفر ($M_1 - M_2 = 0$) را در برنمی گیرد، همخوانی دارد (جدول ۸).

بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی، تفاوت معنی دار وجود دارد و فرض تحقیق تایید می شود. به عبارت دیگر بین دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی از لحاظ پیشرفت تحصیلی، در سطح معنی داری $۰/۰۵$ تفاوت معنی دار وجود دارد و فرض صفر رد می شود.

فرضیه فرعی سوم:

بررسی تفاوت بین دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی از لحاظ پیشرفت تحصیلی

آزمون t گروه های مستقل:

با فرض اینکه M_1 میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم و M_2 میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی، در جامعه مورد بررسی باشد، فرض های آماری آزمون دو دامنه ای، به صورت زیر می باشند:

فرض صفر: میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی برابر می باشد. $H_0: M_1 = M_2$

فرض تحقیق: میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی برابر نمی باشد. $H_1: M_1 \neq M_2$

جدول ۹: آماره های آزمون t گروه های مستقل

(دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات سیکل و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم)

مقدار p	t	درجه	مقدار p	اختلاف	خطای	اختلاف فاصله اطمینان

فهارتی F		آزادی	(آزمون دامنه)	دو	بین میانگین	انحراف استاندارد	در سطح ۹۵ درصد	
							حد پایین	حد بالا
۲/۵۰۶	۰/۱۱۹	-۵/۱۵۵	۵۸	۰/۰۰۰	-۱/۰۰	۰/۱۹۴	-۱/۳۸۹	-۰/۶۱۲
		-۵/۱۵۵	۵۴/۸۸	۰/۰۰۰	-۱/۰۰	۰/۱۹۴	-۷/۸۳	-۰/۶۱۱

در این سوال، p -مقدار محاسبه شده در آزمون لون، برابر با ۰/۱۱۹ می باشد که بیشتر از ۰/۰۵ است، لذا آزمون لون معنی دار نمی باشد و فرض برابری واریانس ها، پذیرفته می شود، بنابراین باید از آزمون t بر اساس واریانس های برابر استفاده شود (اعداد ردیف بالایی جدول ۹).

همچنین p -مقدار آزمون t برای برابری میانگین ها، برابر با ۰/۰۰۰ می باشد که کمتر از ۰/۰۵ است، لذا، تفاوت بین میانگین ها معنی دار است. همچنین، با فاصله اطمینان ۹۵ درصد، برای اختلاف بین دو میانگین (از -۱/۳۸۹ تا -۰/۶۱۲) که فرض صفر ($M_1 - M_2 = 0$) را در برنمی گیرد، همخوانی دارد (جدول ۹).

بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین میانگین نمرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی، تفاوت معنی دار وجود دارد و فرض تحقیق تایید می شود. به عبارت دیگر بین دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دیپلم و دانش آموزان با والدین دارای تحصیلات دانشگاهی از لحاظ پیشرفت تحصیلی، در سطح معنی داری ۰/۰۵ تفاوت معنی دار وجود دارد و فرض صفر رد می شود.

نتیجه گیری

تحصیلات والدین سرآغاز و زیر بنای پیشرفت جریان زندگی خانواده و جامعه است. اهمیت تحصیلات، صاحب نظران تعلیم و تربیت را به تلاش برای کشف مهمترین عوامل موثر در پیشرفت و یافت تحصیلی وضعیت رفتاری و درس وادار نموده است. نقش تحصیلات والدین، در تربیت فرزندان و جلوگیری از بروز ناهنجاری ها رعایت نظم و انضباط در خانه و جامعه، رشد شخصیت و اعتماد به نفس و عزت نفس و دوری از لغزش ها، داشتن هدف در زندگی، توانایی در برقراری روابط محبت آمیز و برخورد خوب و مودبانه با دوستان و همکلاسی ها و معلمان، پرورش احساس مسئولیت در برابر خانواده و جامعه رعایت بهداشت فردی و نظافت عمومی، نگهداری و حفظ منابع طبیعی و اموال عمومی بسیار حساس و مهم است والدین می توانند بدین وسیله سرمشق و الگو و نمونه ی شایسته ای برای فرزند خود باشند سواد و تحصیلات خانواده یکی از عوامل مهم پیشرفت بشر در جهان امروز است پیشرفت تکنولوژی، صنعت، بهداشت مدیون این عامل مهم است.

منابع

- ۱- افروز، غلامعلی (۱۳۸۶)، مبانی روانشناختی افت تحصیلی، انتشارات مدرسه
- ۲- افروز، غلامعلی (۱۳۸۹)، اقتدار والدین، ماه نامه ی پیوند، انجمن اولیاء و مربیان
- ۳- شعبانی اصفهانی (۱۳۷۰) « رابطه کم سواد ی و بی سواد ی والدین.»
- ۴- دهقان، هادی (۱۳۹۰). « نقش سواد والدین در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان »، مرکز تربیت معلم پاکنژاد یزد، مجتمع آموزش عالی پیامبر اعظم.
- ۵- سعدی پور (بیابانگرد)، اسماعیل (۱۳۸۹)، روش های پیشگیری از افت تحصیلی - انتشارات انجمن اولیاء و مربیان .
- ۶- میزان سلامت روان شناختی نوجوانان و جوانان شهر تهران، فصلنامه رفاه اجتماعی، گروه پژوهشی رفاه اجتماعی دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی، پاییز ۱۳۸۳
- ۷- کاووسی، محمد (۱۳۸۰). نقش خانواده در پیشرفت تحصیلی فرزندان، اصفهان، نشر اولیا و مربیان.
- ۸- محبی (۱۳۷۷) « سواد والدین و عملکرد تحصیلی دانش آموزان کلاس پنجم ابتدایی منطقه چهار کرج».
- ۹- هالت، جان (۱۳۸۷) ، زمینه یا بر شکست تحصیلی، ترجمه دکتر مهشید فروغان، انتشارات قطره، چاپ سوم.